

Biblioteca Cartea
M. T. 1000

Jurnalul lui Nicușor

Elena Dragoș

Noapte de iarnă

Stelele în noaptea asta
Mult mai mult scilipesc. E frig.
În ungherele ferite,
Clinii dorm făcuți covrig.

Vântul lacom, în ogradă,
Pomii goi îi scutură.
Luna, vrînd să soarbă apă,
A căzut în ciutură.

În odaia asta mică,
N-are odihnă un copil.
Săniuța lui i-afară
Și s-a dus s-o ia, tiptil.

O zărește-ascunsă-n bezna,
Cu tălpile sclipind,
Și îi pare că respiră
Sub omăul de argint.

Crivățul mai lute-și poartă
Telegarii lui prin sat.
Dorm acum, la căldură,
Săniuță și băiat.

1 ianuarie 1957

Zilele acestea, în tabăra de la Sinaia, l-am cunoscut pe Nicu Feleagă. Feleagă din Răzovani, raionul Lehliu. E un băiat ciț o șchioapă. Abia a trecut de 9 ani și jumătate. E și foarte simpatic. În vacanța asta e pentru prima dată când Nicu a venit și el în tabără.

Nicușor are un obicei bun. Nu uită nici odată ca seara, înainte de culcare, să-și noteze în carnetelul personal diverse întâmplări din tabără. De curind l-am întrebât:

- L-a ascultat, Nicușor, de ce-ți notezi tu toate acestea?
- Cum să nu mi notez! Cînd mă duc în sat, trebuie să povestesc și prietenilor mei cum am petrecut. Dacă n-aș avea carnetelul.
- Ai dreptate... Dar n-ai vrea să mi-ai arăți și mie?
- Poftim, însă să mi-l dai înapoi.

31 decembrie 1956

Satul a rămas în urmă. Trenul ne duce mai departe, tot mai departe, spre tabără. Nu vă spun ce bucurie mare am avut cînd am auzit că, în drum spre Sinaia, vom face un popas la Bucureștii. Să nu uit... În tren m-am împrietenit cu Ionel și Sandu, amîndoi pionieri dintr-un sat vecin cu al nostru. Tot timpul mi-au povestit despre jocurile care se fac la el în școală. Nici eu n-am tăcut. Și noi știm multe jocuri. La Bucureștii n-am zăbovit decît cîteva ceasuri, iar apoi, cu un tren plin numai de copii, am plecat mai departe, spre tabăra de la Sinaia. În compartimentul nostru, am organizat pe loc un concurs de povești. Cine spunea cea mai frumoasă poveste primea din partea noastră, a celorlalți, o prăjitură. Asta, firește, stră. a celorlalți, o prăjitură. Asta, firește, în tabără. Concursul l-a câștigat Costel Popovici. Așa că l-am rămas dator prăjitură promisă.

Ieri după-amiază n-am putut să-mi notez în carnetel. Am fost cu toți la ocazie ocupat cu cazarea. Astăzi, pentru prima dată în viața mea, m-am sculat în sunetul gornului. Mi s-a părut foarte interesant. Deși m-am grăbit, totuși am ajuns, printre ultimii la masă. Și eu care voiam să fiu primul! Dar nu-i nimic. Asta se întîmplă adesea în prima zi.

După gustare, împreună cu încă două detașamente, am făcut o excursie de cunoaștere în jurul mîntelului Furnalca. Am ajuns pînă aproape de cota 1400. Dacă nu găseam derdelușul acela ca să ne dăm cu sănătuța, poate ajungeam chiar la hotelul de la colț. Dar nu numai derdelușul a fost vinovat, ci și fotografatul delușului pe drum. A început să ne facă la întîlnit pe drum. Numai eu am făcut poze cu nemiluita. Numai eu am făcut cinci. Împreună cu prietenul meu Costel Popovici „cîștigătorul prăjiturii”, ne-am fotografiat pe o motocicletă adevărată. Cu poza asta o să-i „dăm gata” pe cel de-acasă.

3 ianuarie 1957

Costel a cucerit azi un record. Cam jalnic record. El a fost declarat cel mai mare somnoros al zilei. El, dar nici să dormi nu-l rău. Mai ales că aerul de aici îți face o poftă... Astăzi am fost cu toții la film. Am văzut „Rio Escondido”. Am auzit că poimîine vom merge la Castelul Peleş.

În orice caz, e greu să-ți notezi tot ce se întîmplă în tabără, mai ales că nici nu prea mă pricep la însemnări. Asta e doar primul meu jurnal!

Înainte de culcare, am terminat ultimile pagini din cartea „Povestiri” de Vasilenko...

Aci se opresc însemnările lui Nicușor. Acum, cînd mă gîndesc, îmi pare rău că nu știu ce s-a întîmplat mai departe. M-am hotărît să plec urgent în tabără. Poate-l mai găsesc pe Nicușor. Dacă îl găsesc, vă promit să vă înfățișez și celelalte însemnări ale lui. Dacă nu... vă cer scuze.

Radu POPA

CARNAVAL

Despre Moș Gerilă, Bobby și alții...

La carnavalul de la Palatul pionierilor din București, am regăsit toate personajele pe care le cunoașteți: Moș Gerilă, Omul de zăpadă. Anul Nou și multe altele. Numai că de astă dată le-am regăsit în împrejurări cam ciudate. De pildă, Moș Gerilă și-a pierdut toiagul și sacul cu jucării. Pierdut nu e tocmai bine zis. Mai de grabă, ele i-au fost furate de Zmeul Zmeilor, duhul întunecat care a vrut să-l înșele pe copii, să le dea în loc de jucării prăștii, bice și curse de prins iepuri și să-i învețe numai le rău. Pînă la sfîrșit lucrurile se lămuresc. Adevăratul Moș Gerilă își recapătă toiagul și traista și, spre bucuria tuturor, ne conduce în Palatul basmelor, adică locul unde va avea loc carnavalul. De fapt, tot ce v-am povestit pînă aici e visul lui Petrică, eroul din piesa „În noaptea Anului Nou” de Ioana Zamfir. În cele ce urmează, mai puține am să vă spun despre sala de carnaval, minunat împodobită, despre dansurile noastre Horia Șerbănescu, care ca întotdeauna, e prezent în mijlocul copiilor — pentru că acestea vă sînt lucruri cunoscute. În schimb am să vi-

Bobby clatină capul dezaprobator.
— Dar cîm ești, deștept?
— Deștept, deștept, afirmă Bobby, dînd vesel din cap.
— Ia să ne spui Bobby cît fac șapte minus trei?
Bobby se gîndește puțin. Oricît, e o socoteală destul de complicată. Întreaga sală e în emoții. Dar Bobby dă hotărît din cap, apoi începe să scurme cu copita. Numărați, vă rog! Unu, doi, trei, patru... Bravo Bobby! Șapte minus trei, faa într-adevăr patru.

Dacă n-aș fi pomenit de copilă, n-ați fi bănuț că Bobby e un căluț, un ponei. Dar nu un ponei oarecare, ci un ponei... matematician. V-a dovedit doar că știe să socotească. Și nu numai atât, dar și înțelege cînd îl întrebi ceva și-ți răspunde da sau nu, după cum e cazul, clatinînd din cap. Cîm a reușit dresorul să-l învețe pe Bobby să socotească, n-aș putea să vă spun.

Lăsați-mă acum să-l răsplătesc eu o bucată de zahăr (e mare amator de dulciuri) în numele meu și al vostru și să alerg apoi la redacție. Trebuie

Bucuriile vacanței

S-a inserat. Prima ninsoare a acoperit întreg orașul. „Orașelul copiilor” e plin de surprizele pregătite pentru cei mici. Pe scena din parcul copiilor apare un grup de dansatoare. Sînt pionieretele Școlii nr. 24 din Timișoara. Grațioase, ele execută „dansul fulgilor de zăpadă” și „dansul piticilor”.
Și pentru cei de la Casa de copii din Timișoara vacanța a adus bucurii. Ei au făcut o excursie la Casa de copii din Arad, s-au împrietenit cu pionierii de aici, au vizitat orașul și și-au povestit întâmplări din viața de cămin. Au vizitat de asemenea gospodăria agricolă colectivă din afara orașului și fabrica de produse zaharoase de la Vinga. Orchestra casei de copii din Timișoara a pregătit pentru copiii din Arad un program de cîntece, care va fi interpretat la mandoline și chitare.

Ioana GRUESCU
coresp. „Scinteii pionierului”
pentru reg. Timișoara

Cite ceva despre conducerea statului

În curînd, la 3 februarie 1957, se va petrece în țara noastră un eveniment deosebit de important: alegerea de deputați pentru Marea Adunare Națională.

Noi știm cu toții că Marea Adunare Națională este organul suprem al puterii de stat în R.P.R. și că ea este alcătuită din reprezentanții întregului popor muncitor, aleși de către toți cetățenii țării noastre.

Asemenea organe există în Uniunea Sovietică și în țările de democrație populară. Dar după cum iarăși bine știm, în lume există țări capitaliste în care conducerea se află în mina moșierilor, a industriașilor, a tuturor acelor ce jefuiesc și înrobesc popoarele. În legătură cu aceste lucruri, ne-am gândit să vă povestim cite ceva despre diversele feluri de conducere a statului, atât la noi cit și în alte țări, și asta începînd din vremurile de demult.

Să ne întoarcem cu câteva sute de ani în urmă, la timpurile în care a început să existe, pentru prima dată, o putere legiuitoare în stat.

Pentru prima oară în Anglia, între anii 1485—1603 (în epoca Tudorilor) regii din această dinastie încep să guverneze cu sprijinul parlamentului. Din par-

lament făceau parte reprezentanții nobilimii, clasa stăpînitoare în acea vreme. Parlamentul devine, mai apoi, unica formă de guvernare pentru toate statele burgheze, de el folosindu-se întotdeauna clasa aflată la putere: nobilimea și mai tîrziu burghezia.

În țara noastră în anul 1829, prin pacea de la Adrianopol, se prevede pentru prima oară o operație electorală. (Pînă atunci, puterea politică era în mîinile unei așa numite „aristocrații de funcțiuni” alcătuită din 15—20 de familii care trăiau exclusiv din bugetul statului și speculau slujbele. În această perioadă, prin urmare, o comisie formată din 8 boieri mari (4 moldoveni și 4 munteni) redactează proiectul Regulamentului Organic după care se înființează o adunare obștească, în care era reprezentată o singură clasă: boierii. Se creiază deci o adunare legiuitoare care avea dreptul să facă legile, dar o adunare formată numai din boieri de mare rang.

Mai tîrziu, după tratatul de la Paris în anul 1856, privitor la situația din Principatele Romîne, se trece la constituirea Divanurilor Ad-hoc în care reprezentanții erau de acum și din rîndul marilor proprietari și orășeni. Au astfel loc, în Principatele Romîne, primele alegeri pe baza legii electorale stabilite de convențiunea de la Paris. Alegătorii principali fuseseră împărțiți în 3 categorii: alegători primari, alegători orășeni, alegători proprietari funciari.

După unirea Moldovei cu

Țara Romînească (24 ianuarie 1859) act care marchează constituirea statului național român modern, în 1864, domnitorul Alexandru Cuza încearcă să revizuiască și să lărgească modul de reprezentare în adunare, deși întîmpină rezistența marilor boieri.

Pînă la primul război mondial se succed în parlamentul țării diferite grupări și partide care emit sau desființează legi, fără a contribui în nici un caz la îmbunătățirea vieții poporului.

După primul război mondial și pînă la răsturnarea guvernului burghezo-moșieresc în țara noastră, lupta politică în parlament între diferite partide se întîleşte și parlamentul devine arena în care se ciocneau meru diferite partide politice ale burghezo-moșierimii.

Cu astfel de componență nu se puteau constitui decît parlamentare care nu făceau seama niciodată, în alcătuirea legilor, de nevoile poporului. Și astfel de parlamente, care au existat pînă la 23 August în țara noastră, există astăzi în țările capitaliste. Numai prin instaurarea puterii populare a muncitorilor și țărănilor, este posibilă și crearea unui asemenea organ de conducere de stat, în care să existe cu adevărat reprezentanții ai poporului.

În U.R.S.S. sovietele au fost simburile puterii noi, revoluționare. Ele au luat naștere în focul primei revoluții burghezo-democratice din 1905, sub forma sovietelor de deputați ale muncitorilor, ca să devină apoi, în 1917, sovietele de deputați ale muncitorilor și soldaților. Sovietul suprem este organul central de conducere.

(Va urma)

Maria SILEA

Tatăl și feciorul

Clădirile S.M.T.-ului se află pe un dîmb la marginea satului. Privind de acolo vezi împrejurimile peste care plutește jumul alb. Încă de departe se aud zgomotele de fier bătut pe nicovală și duduitul motoarelor în reparație. În curte au rămas, adînc scobit în pămîntul negru, urmele tractoarelor.

Undeva, într-o sală cu lumini, stau adunați tineri în șalopete cenușii, jînind între degetele băitorilor creioanele gata pregătite pentru a nota ceea ce profesorul scrie la tablă. Manda Gheorghe e elev al școlii de tractoriști. În șalopeta cenușie, pare bondoc. Are o față rotundă, cu obraji cufați de dungi de ulei ars, rămas de la orele de practică... A venit aici, la Radomirești, acum trei ani. Face parte dintre cei zece băieți care absolviseră clasa a VII-a în Călinești și, la îndemnul învățătoarelor, au plecat la școala de tractoriști.

Pionier harnic, el a prins repede dragostea de motoare, și nu rareori îl vedeai cu alți copii, jînindu-se după minunile acelea pe senile.

Tată-său, mecanic la S.M.T., l-a luat într-o zi cu el, povestindu-i pe drum cum a învățat meseria. L-a istorisit cum a intrat în atelierul lui Anatoлие Grigorescu și cum aducea lunar la gazda sa din Roșiori trei duble de făină, trei de mîlai, îmbrăcăminte și încălțăminte. Nu ușor poți să întrezări două case, și pe-a ta plină de copii și pe-a gazdei care pretinde altele!

E de mult trecut vremea aceea. În-

durînd vitregia meșterilor și a patronului, tatăl a învățat o meserie folositoare. Dar ce-a fost a fost! Acum tatăl își duce fiul la școală, să învețe meseria de tractorist, de mecanic. Purînd la început dorul satului, al mamei și al prietenilor de copilărie, Gheorghe a intrat încetul cu încetul în programul școlii.

Au trecut doi ani de cînd tropăia fuga-fuga, să se poată ține în pas cu tată-său, pînă pe sub arcul porților S.M.T.-ului din Radomirești. S-a învățat acum cu programul, cu prietenii noi, cu tractoriștii vechi, cu profesorii, cu deparlarea de casă. De dimineață știe că are practică. Se

men. În cea care va veni, va trece cu succes al treilea examen, dat cu tovarășul inginer Alexandru Bobocă, un om cu dragoste față de tinerii mecanizatori.

Pînă atunci, în fiecare după amiază, cînd se termină orele de practică, ascultă și ia notițe cu hărnicie la lecțiile de tehnologie generală, educație politică, limbă romînă, desen tehnic, lăcătușărie, fizică și matematică. Nici nu termină întrebarea pe care i-o adresezi, și începe să-ți turuie gura despre mecanism, bielă, manivelă, roți dințate, binioane și alte atîtea lucruri care-i vor fi de folos să devină priceput mecanic, să îngrijească

Îndreaptă către ateliere și atîțuri de mecanică din echipa lui Mînuș Ion, aiută la montarea și rodarea motoarelor intrate în reparație, după altelea și altelea campanii. Nu orice elev tractorist poate să facă parte dintre viitorii mecanici ce montează și demon-tează motoarele ca pe niște jucării. Manda Gheorghe e dintre cei numai 5 aleși pentru această muncă, unde trebuie pricepere și atenție, și care nu se prinde așa repede. La fiecare primăvară dă exa-

că mașinile ce vor trece de la un cap la altul al moșiei colectivității.

Pentru el nu trebuie să aducă tatăl său nici hrană, nici îmbrăcăminte. Pufoaicele și salopetele pe care le poartă sînt ale statului. Poporul muncitor e acela care-l duce grija. Datoria lui e numai să învețe, ca să devină mecanizator de frunte. E singura mulțumire și răsplătă pe care i-o poate aduce fostul pionier Gheorghe Manda.

Ion GHEORGHE

UN CARTE

La expoziția de cărți rare deschisă în localul bibliotecii publice „Saltikov Scedrin” din Leningrad, se află expusă o carte care lese din comun. Este vorba de un exemplar dintr-o ediție puțin cunoscută a fabulelor lui Krilov, de mărimea unei mărci poștale.

Fiecare pagină are 22 de rînduri, iar fiecare rînd cite 25 de litere. În total, o pagină are peste 500 de litere, deși dimensiunile ei nu depășesc 13x22 mm. Cu toate acestea, textul poate fi citit cu ușurință.

Cartea, care cuprinde 104 pagini, are coperte moi, țipărite în 3 culori și, pentru a putea fi bine păstrată, are o învelitoare specială din piele. Pentru cei care nu văd bine, cartea are atașată o lupă mică.

Pe prima copertă este imprimat cu caractere speciale titlul: Fabule de Krilov, iar deasupra lui, într-un medallion rotund, portretul autorului.

Printre alte lucrări de acest fel, cartea expusă la expoziția de la Leningrad este dintre cele mai deosebite și de mare preț.

CUPA „30 DECEMBRIE”

cursul și, desigur, asupra câștigătorilor. Miza pusă în joc era mare: echipa învingătoare avea să primească „Cupa 30 Decembrie” oferită de Asociația „Dinamo”.

Cînd crainicul anunță începutul concursului, orice zgomot încetă. Într-o parte a sălii se desfășura proba de sol, într-alta aceea de sărituri, iar în mijlocul sălii, pe un covor uriaș, mici sportivi își disputau înțietatea la proba de gimnastică acrobatică. Cu toate că nu era vorba de sportivi cu experiență, suplețea și eleganța cu care erau executate exercițiile făceau impresia că ai în față sportivi adevărați.

Numai pe ici, pe colo, mai vedeai cite unul cărăuia, de emoție, îi tremurau puțin mîinile (cui nu i se poate întîmpla așa ceva?). De pildă, la prima săritură, Bercă Nicolaie (de la Tînarul Dinamovist) nu a putut să sară peste „cal” și a obținut o notă mică (7,20). A fost numai o întâmplare, după cum s-a văzut mai tîrziu deoarece la următoarele sărituri el a primit note mult

vingător cu nota: 9,40. De-a lungul celor 4 ore cit a durat concursul lupta s-a dat în special între reprezentativele băieților și fetele ale Tînarului Dinamovist și ale Palatului pionierilor. Avantajul era cînd de o parte, cînd de cealaltă. Pînă la urmă, dinamoviștii — care au prezentat o echipă mai omogenă — au reușit să termine învingători, cu un avantaj de 335 puncte față de cei de la Palat Reprezentativa asociației Progresul (Progresul a prezentat numai echipa de fete), s-a mulțumit cu locul III, care, oricum nu-i rău, cu atît mai mult cu cit acest concurs a fost primul de acest fel.

Dintre concurenți s-au remarcat: Iungher Radu, Georgescu Dragoș, (Palatul pionieri-

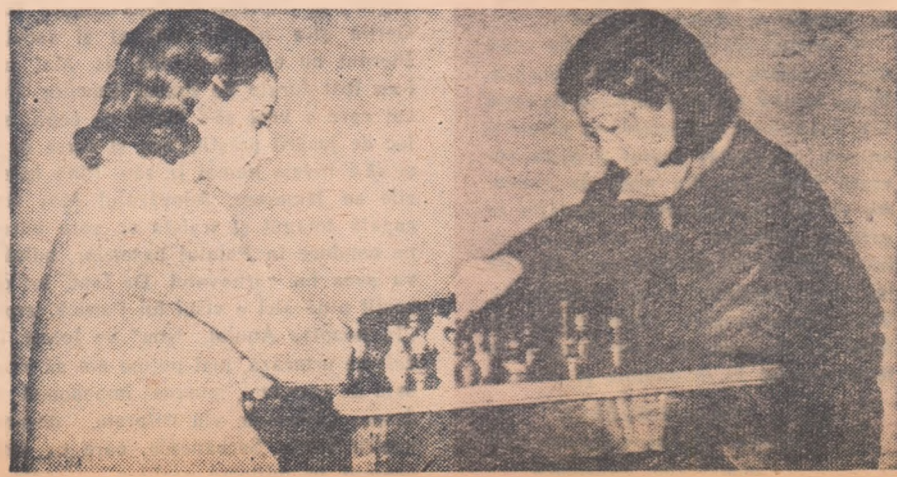
lor), Bercă Nicolaie Vilan Ana, Ilie Egnesc (Tînarul Dinamovist) și Petrescu Rozalia (Progresul), care au adus puncte prețioase echipelor din care fac parte.

După disputarea tuturor probelor, juriul a acordat „Cupa 30 Decembrie” reprezentativei asociației Tînarul Dinamovist, care au totalizat 337,30 puncte.

Iată acum clasamentul pe echipe:

Băieți: 1. Tînarul Dinamovist — 167 puncte, 2. Palatul pionierilor — 165,95 puncte.

Fete: 1. Tînarul Dinamovist — 170,30 puncte, 2. Palatul pionierilor — 168 puncte, Progresul — 166,80 puncte.

La masa de șah

LA PATINAJ

Vremea e alii de schimbătoare anul acesta, încît nu ştii ce să mai faci cu s-o brodeşti. Iată, de pildă, fotografia aceasta înfăţişează un aspect de la patinaj, de pe vremea cînd era zăpadă şi frig, adică acum vreo cîteva zile. Poate că pînă ce ziarul va ajunge la voi, să fie iarăşi ninsoare şi ger, ca fotografia noastră să se potrivească. Cine ştie...

O veste bună!

A apărut nr. 6 al revistei „Filatelia” cu următorul cuprins: Anul filatelic 1956; Istoria poştelor, în imaginile timbrelor poştale; Emisiuni de timbre străine cu circulaţie în Principatele dunărene; O vizită la Cercul filatelic de la Palatul pionierilor din Bucureşti; Jocurile olimpice moderne şi filatelia; Cărţi în ajutorul filateliştilor; Timbrele Chinei noi; Timbrele clasice maghiare; Din nou despre obliterările nefilatelică; Emisiuni noi din ţară şi din toată lumea; Ştiri de pretutindeni; Colele Zumstein; Poşta redacţiei; Ştiaţi că...?

Incepînd cu acest număr, revista a introdus o rubrică nouă: „Schimb de timbre”, cu adrese de filatelişti.

De vânzare în librării şi magazinele filatelice. Preţul 1 leu.

Şerban VOICU

Dragi tovarăşi, începem scrisoarea cu o nedumerire. Vrem să aşternem pe hîrtie cîteva supărări şi nu ştim cui să le adresăm... Tovarăşul instructor ne-a sfătuit să trimitem scrisoarea la „Ştiinţa pionierului” şi poate că va ajunge la tovarăşii care pot răspunde dorinţelor noastre.

Înii vrem să vă spunem ceva despre cărţi. Am citit într-adevăr, mai ales în ultimul timp, cărţi bune, de care ne pare grozav de rău cînd le terminăm. Dorim să fie mai lungi, nesfîrşite, ca şi cele o mie şi una de nopţi de basm. Pe cele mai multe le terminăm într-o singură noapte (cînd nu se stinge lumina în dormitor). Nu avem însă o carte a vieţii pionierilor, cum este viaţa minunatului „Timur”. Se scriu prea multe cărţi despre pisuţe, rătăşte, păsărele şi gingăni şi prea puţine despre şcolari şi pionieri.

De ce nu vin tovarăşii scriitori şi pe la noi, să ne cunoască viaţa?

Ne plac foarte mult şi piesele şi filmele. Am vrea să mergem mai des la teatru, dar tovarăşii de la Teatrul de Stat din Sibiu nu prea joacă piese pentru copii. De ani de zile s-a prezentat pentru noi numai „Harap Alb”. Am aflat că la Bucureşti, unde sînt mai multe teatre, se joacă şi acolo puţine piese pentru copii.

De ce nu se scriu şi de ce nu se joacă mai multe piese pentru şcolari şi pionieri?

La noi s-au făcut multe filme, dar într-unul singur e vorba despre şcolari: „Nufărul roşu”. Şi copiii din film parcă n-ar fi copii ca noi. Unii tovarăşi ne-au spus că personajul care trebuie să ne placă este Sunda. Dar nouă tuturor ne place mai mult Ciortanu.

Am aflat că studioul „Alex. Sahia” face un jurnal special pentru noi, „Pionierul”. Cum se poate că la Sibiu n-am văzut niciodată jurnalul acesta? Am văzut „Vagabondul”, „Serenada străzii”, „Roşu şi negru” (de ce se numeşte oare așa?), dar nu prea vedem filme pentru copii.

Vrem să avem multe cărţi, piese, filme frumoase şi din care să învă-

înainte hoinăreau pe străzi flămînzi, vînzînd ziare sau cerşînd. În anii noştri au casă şi părinţi. Învaţă, muncesc şi ajung la locuri de cinste. Adesea, cei care au ieşit în viaţă, se întorc să-şi vadă fraţii mai mici de „acasă”. S-au întors... Marin Ştefan şi Birza, care acum sînt studenţi în U.R.S.S., minerul Ştefănescu, ofiţerul Ciolac, jurnalistul Trofin Victor şi alţii şi alţii... Ca în paginile minunate ale lui Anton Semionovici Makarenko.

Aceşti copii, pe care unii şi-i închipuiau în felul Sandei din „Nufărul roşu” au înfruntat o tăbliţă pe care scria „Pericol de moarte” şi au coborît într-un tunel întunecos, de mult nestrăbătut, care începe la zidul vechii cetăţi, zid care trece chiar prin curtea Casei. Au găsit documente preţioase care lămuresc secrete ale istoriei locurilor.

Copiii aceştia iubesc așa de mult opera lui Ion Creangă, încît pînă să-i vadă „amintirile” transpuse pe ecran, într-un film care ar putea să fie excepţional, „joacă” ei înşişi scene, noaptea în dormitor.

Copiii vor piese, cărţi, filme, mai multe şi mai bune. Dorinţă îndreptăţită, pentru care iscălesc şi eu.

O scrisoare de la Sibiu

Despre cărţi, teatre, filme...

Celalţi copii din film par păpuşi şi actori, dar Ciortanu este un şcolar foarte asemănător cu noi. Vrem să vedem filme în care să recunoaştem uşor colegi de-ai noştri şi nu poveşti inchipuite, cu actori.

Şi apoi mai avem dorinţa să vedem un film despre expediţia lui Racoviţă la Pol, filme despre eroi din istoria patriei noastre, savanţi, profesori şi neapărat filme de aventuri.

Îm cum să devenim oameni adevăraşi.

Şcolarii casei de copii nr. 1 Sibiu

P. S. Imi îngădui să adaug la scrisoarea prietenilor de la Casa de Copii nr. 1 din Sibiu că, în goana condurilor speciali de reporter, am aflat întâmplări din viaţa lor, care într-adevăr ar merita să apară în paginile cărţilor, pe scenă şi pe peliculă. (Şi am stat la ei doar foarte puţin...)

Copiii aceştia fără părinţi, care

Vladimir plutăşul

La Şcoala medie mixtă din Bicaz, pionierii din detaşamentul 2 (clasa a VI-a) l-au invitat în mijlocul lor pe Bicăjeanu Vladimir, plutăş vestit. Această întîlnire a fost doar o parte a cercetării întreprinse de detaşament, cu tema: „Pădurile, mari bogăţii ale patriei noastre”.

In legătură cu cele de mai sus trebuie să vă vorbesc neapărat despre Aefiurile Mihai. Această pentru că Mihai a fost unul dintre cei mai nerăbdători să stea de vorbă cu vestitul Bicăjeanu. Casa lui Mihai se află pe malul Bistriţei, tocmai într-un loc unde „se dă pluta de buză” sau, cum am zice noi, „acostează plutele”. Şi tot în acel loc se face „închisoare de plute”, adică o plută se pune de-a curmezişul şi le opreşte şi pe celelalte. Adesea îşi pierdea Mihai multe ceasuri cu nasul lipit de geam, privind cu admiraţie împletiturile de buşteni şi pe destoinicilor conducători... Şi totuşi, cînd de puţin ştia Mihai despre plutăşi şi plutării avea să i-o dovedească adunarea pentru care, nimic de zis, el se pregătise mai de mult cînd felurite cărţi.

Ei, şi spre indignarea Băsei Paraschiva — membră în colectivul de conducere al unităţii şi fiică de plutăş — cu toată pregătirea lui, Mihai păşi o ruşine. Vrînd să se arate ştiutor, începu să înşire o poveste încurcată despre şapte plute care porniseră la vale, lucru ce-l făcu pe Bicăjeanu un om înalt, voinic, mustăcios. Învăluit într-o mantie lungă, neagră şi groasă, să zimbească.

— Toate-s bune, oftă mucalit plutăşul, numai că ceea ce matală numeşti şapte plute e doar una. Tot acel convoi de şapte bucăţi se numeşte o plută

Şi de-abia de aci încolo adunarea deveni interesantă.

— Iată, începu să explice Vladimir Bicăjeanu. Pluta e alcătuită din şapte „căpătie”, iar primul căpătie se numeşte „buzar”. Părţii dinainte a buzărului i se spune „jug” şi acolo se află de obicei cirmele, una sau două.

— Da' buştenii cum sînt legaţi între ei? — se interesă cineva. Şi plutele cine le construieşte?

— Păi tot noi le alcătuim — răspuse plutăşul. Cine altcineva? Buştenii îi legăm cu o sîrmă groasă... „Şprangă” îi zice.

— Povestii-ne cum e pe plută, se rugă un băiat.

— Cum să fie? Iaca, sîntem de obicei doi: „Dălcăuşul” şi „cîrmaciul”. Aşa... Şi ne ajutăm unul pe altul. Cînd e de oprit pluta, ne folosim de „îtiac”, un par lung cu virful ascuţit.

— Dar dacă se strică pluta?

— Nu prea se strică... Dar dacă se întîmplă, o meşterim, că doar nu plecăm în voia domnului. Se găseşte la noi secure, sîrdel, „ţapină” (un fel de pirghie), sîrmă...

— De mult plutăriţi?

— Eee — oftă Bicăjeanu — de mic copil m-am pomenit pe plută. Tăţine-miu a fost şi el

plutaş vestit. Pe atunci era greu. De cîte ori nu se sfărîmău plutele prin strîmtorile Bistriţei! Acu' oamenii au venit de hac furiei apelor. În locurile primejdioase s-au făcut îndiguiri. Cînd pluta ajunge acolo, se răsucesc lin, de la sine, dă o leacă ocol, apoi o porneşte iar la vale.

— Da, noaptea, cum e pe plută? Aveţi felinare?

— Noaptea? Arareori ne mai apucă noaptea pe plută. Din loc în loc se găsesc cabane pentru noi, plutăşi. Acolo găsim şi de mîncat şi de dormit. Sînt jurnale, este şi radio... Plutaşii nu mai au acum viaţa amară de altă dată.

Plutaşul a plecat după ce la rîndul său l-a invitat pe copii să vie să le arate mai îndeaproape plutele.

— Iată o grămadă de lucruri pe care nu le-am ştiut — trase cineva concluzia — deşi plutele se plimbă toată ziua pe sub nasul nostru.

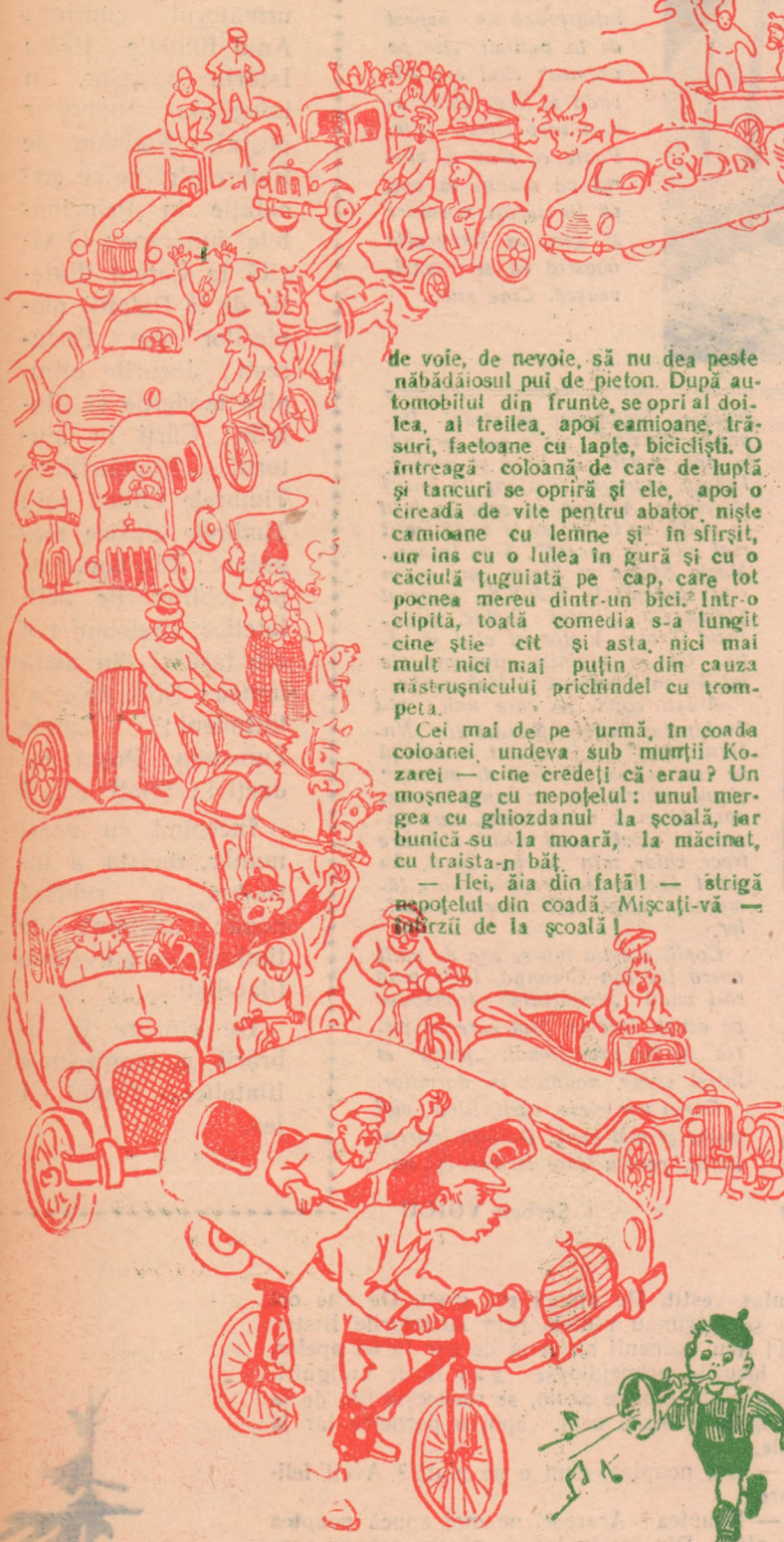
— Eu plutăş mă fac — zise un altul.

Numai Mihăiţă era grozav de ruşinat că se făcuse de ris. Tocmai el care stă cu casa drept în locul unde „se dă pluta de buză” şi unde se face „închisoarea” de plute, şi care se documentase numai din cărţi, cînd din doi paşi putea să fie pe malul apei şi să se documenteze „la faţa locului”.

AI. MIHU

BATA și MILITENII

de voie, de nevoie, să nu dea peste năbădăosul pui de pieton. După automobilul din frunte, se opri al doilea, al treilea, apoi camioane, trăsuri, faetoane cu lapte, bicicliști. O întreagă coloană de care de luptă și tancuri se opriră și ele, apoi o cireadă de vite pentru abator niște camioane cu lemne și în sfârșit, un ins cu o lulea în gură și cu o căciulă țuguită pe cap, care tot pocnea mereu dintr-un bici. Într-o clipă, toată comedia s-a lungit cine știe cât și asta, nici mai mult nici mai puțin din cauza năstrușnicului prichindel cu trompeta.

Cei mai de pe urmă, în coada coloanei, undeva sub mureșii Kozarei — cine credeți că erau? Un moșneag cu nepoțelul: unul mergea cu ghiozdanul la școală, iar bunică-su la moară, la măcinat, cu traista-n băț.

— Hei, ăia din față! — strigă nepoțelul din coadă, Mișcați-vă — mârșii de la școală!

— Ei, tu din cap! Înțelegi odată? Mișcă-te, ce-ai înlemnit acolo! Mă grăbesc la moară! — se răsti moșneagul.

— Hei, care-a oprit circulația acolo? — începură să strige oamenii care mînau cireada de vite și se opriseră tocmai pe la Stara Pazova. O să rămînă tot orașul fără carne din cauza ăluia care-mpiedică drumul!

— Hm, de-aș fi mai aproape să-l ajung c-o sfință de biciușcă! — începu să bombănească de dincolo de Ruma, cel cu lulea, bici, căciulă și cu-n purcel în traistă.

De la primul automobil pînă la coadă, la moșneagul cu nepoțelul, întreaga coloană începu să zbiere, să sudeie, să protesteze, să amenințe, să fluiera, să bombănească, să tute și să fulgere — o adevărată furtună.

— Chemați! — strigă șoferul de la răspîntia cu pricina.

— ...miliția! — termină moșneagul de la poalele Kozarei.

— Repede, repede! — completa cel cu pipă, bici, căciulă, c-un purcel în traistă și c-o canună de ceapă petrecută pe după grumaz.

Duruind pe-o motocicletă, își făcu apariția la față totuși comandantul miliției în persoană.

— Care-i ăla care-a oprit circulația? Repede, repede — un, doi, trei!

— Iaca vehiculul ăsta mititel, cu trompetă! — raportă agentul de circulație, arătînd cu bastonașul spre prichindel. N-are nici măcar numărul reglementar.

— Aha, aha, așadar acest vehicul cu două picioare cu tâlpile de gumă! — exclamă comandantul, și.

pe data înțoarcii pe subșoari pe mititel, în întoarcii la spate pe motocicletă și... Zbură-tuuu! — cu el la comandamentul miliției.

În jurul tîncului se adunară pe dată fel de fel de milițieni: grași, slabi, scurți, lungi, care mustăcioși, care rași, care cu barbă, unii cu puști, alții cu automate, alții cu cușițe prin buzunare. Erau și de ăia care vād prin perete ce fac hoții în locuințele altora și mai erau cîțiva detectivi de rasă care cunosc după nas pe cineva care minte.

— Cum vă numiți — numele, pronumele, ocupația? — întreabă comandantul.

— Bata! — răspunse mititelul cu ochii cășcați la automatul unui mustăcios.

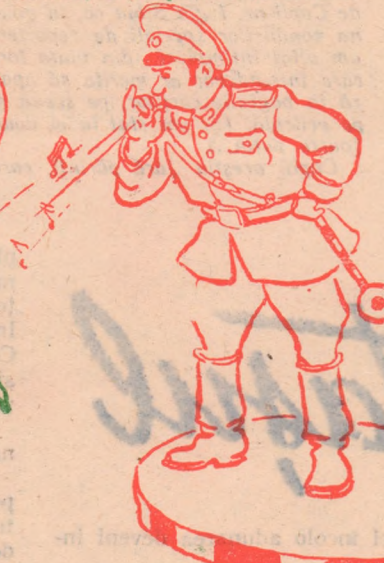
— Adevărat, ăsta-i numele lui — întări vorba milițianul care cunoștea minciuna după nas.

— Hm, Bata! Cam puțin! Totuși, ia uitați-vă-n registrul: nu cumva vreun Bata a mai contravenit la regulamentul circulației?

Pe dată, fu deschis un registru gros cu contravenții la circulație: ciocniri, călcări, viteză nepermisă, îmbulzeli, sens unic — și milițienii se puseră pe căutat.

— Hm, Bata... Bata... Bata... Răsfoiră cât răsfoiră milițienii registrul și raportară:

— La circulație, toți de-al de Bata stau bine! La prinz, uneori, merg cu viteză nepermisă, iar la serbările pionierilor se cam îmbulzesc. Incolo, nimic deosebit!

— Irseamnă că-l la prima contravenție!

— Ce să facem cu el? — întreabă comandantul. Să-l băgăm la ra-coare sau să-l ducem acasă?

— Să-l ducem acasă! — răspunseră în cor milițienii de la circulație.

— Hai, la spune, care ți-e strada, numărul? — pușă întrebarea comandantului.

— Nu știu! — răspunse Bata.

— Dar pe părinți cum îi cheamă?

— Nici asta nu știu!

— Hm, dar cu cine te joci tu acasă? Măcar asta să ne spui!

— Bunicuțu-cu-barbă și tata-tinichigiu! Mă mai joc și cu mota-

nu-galbeni — răspunse Bata.

— Ana, foarte bine! — exclamă comandantul și se adresă pe dată milițienilor:

— Plăcăi, mîine la miliție cu toți moșnegii cu barbă și tinichigii! La lei, motanii galbeni: morți copii, toți aici!

— Cam greu! — clătinară din cap milițienii, scărpinîndu-se în barbă. Misiunea nu-i prea ușoară! Micuțul ăsta ne-a cam dat de lucru! Iaca, vezi, așa se-nîmplă cînd copiii nu-și cunosc strada, numărul casei și date de felul ăsta, să-ți poată da lămuriri!

Zboară miliția prefurcîndu-se în oraș, cu camioane, motociclete, biciclete, tramvaie, pe jos, cu toate mijloacele de locomotivă.

— Unde intrau în vreo casă, întrebau:

— Nu cumva locuiește aici un moșneag cu barbă, un tinichigiu și-un motan galben?

În cite o casă găseau moșneag cu barbă, dar nu găseau tinichigiu, în alta găseau tinichigiu, dar nu găseau pe motanul galben și tot așa mai departe. Astfel, pentru a fi mai siguri, oriunde găsiră un astfel de personaj — moșneag sau motan — îl urcîră în camion și-l duseră la miliție.

Un bătrîn motan galben, crezînd că este urmărit pentru un furt cu spargere la locuința unei vrăbii din cartierul Dunării făcu pe dracu-n patru și se-mbarcă în port pe un vapor, Navigînd pe Dunăre, spre Marea Neagră, ajunse tocmai în Turcia. Acolo, motanul galben se apucă de ziaristică și trăgînd toată ziua dintr-un ciubuc gros, începu să birfească în gura mare miliția.

Observînd un tinichigiu care repara acoperișul în virful unui turn roșu, îi făcură semn cu degetul: — Hei, prielene, mi se pare că tu ești ăla pe care-l căutam!

Se nimerise că tinichigiu avea o parașută în spate. Fără vorbă multă, el sări jos deschizînd parașuta — să vadă omul despre ce este vorba. Dar cum bătea un vînt puternic, tinichigiu zbură deasupra caselor și ateriză drept în curtea unei babe cam scurte de vedere.

— Iuh, iacă îngerul! — exclamă baba plină de evlavie, sărutînd mîna tinichigiului parașulist.

Apoi, întînd:

— Of, măculiță, îi miroase sînta minună a porumbel și-a tinichea!

Cît timp se scurse cu alergătură după bărbosii, tinichigii și motarii, micul Bata — capul răutățios — rămase cu milițianul de serviciu. Împreună, se ospătară cu ciobă sol-dătească și milițianul îl învătă să numere pînă la cinci.

— Haide, omulețule, mai zi o dată: o pușcă, două puști, trei puști...

Între timp curtea miliției se licsise de mușafiri neobișnuiți. În oraș fură găsiți și aduși sînta sule optzeci și cinci de bătrîni care mai de care mai bărbosii. Ce mai bărbosii erau acolo! Un bătrîn de exemplu, avea un caier de barbă atît de lung

gă și de stufoasă încît ca să-i mai treacă vremea, începu să se joace „de-a v-ași ascunselea” cu milițienii; se ascunse în barbă ca într-o pălă și milițienii îl căutară vreo jumătate de ceas. Ca să-și zădărească timpul, moșul striga mereu din barbă:

— Cucuriguțu gogu, ghiu unde-i moșneagu! —

Ca să le mai treacă vremea, vreo patru sau cinci sule de tinichigii se puseră pe treabă. Unii reparau uciule din curtea comandamentului, alții niște albi de tinichea care curgeau, alții acoperișul. Ba, unii se puseră să repare fel de fel de ceasuri de fel de fel de mărci, ceasuri de tinichea de prin birourile miliției.

Clăie peste grămadă, în curtea comandamentului mai fuseseră înghesuți, într-o hărmălaie de nedescris, două sute trezeci și patru de motani galbeni și un motan negru care se prezentase de bună voie. Folosînd prilejul că erau adunați într-un număr atît de impozant, adunarea motanilor se transformă pe dată într-un congres de înființare a societății de vinătoare „Șobolanul”. Ca președinte fu ales un motan bătrîn fără legitimație și fără permis de domiciliu, rînit de vreo optzeci de ori în diverse bătălii și înfrăcături, plin tot de vinătăi, ciur-tit, zgîrnat și mușcat, bandajat din cap pînă-n coadă, care văzuse-n viața lui mulți draci, mulți sfinți, ba chiar și pe Cocoșul Negru.

Cînd se anunță că sînt adunați moșnegii cu barbă, tinichigii și motanii, toți în par, comandantul miliției scoase în pragul ușii pe Bata și spuse:

— Uite, alege: care ți-e bunică-tu, taică-tu tinichigiu și care ți-e motanul galben cu care te joci acasă!

Nu termină bine vorba comandantului și din multime dădu fuga bunicul și tatăl-tinichigiu.

— Ura, uite pe Bata al nostru! L-a găsit miliția!

Motanul cel negru, care se prezentase de bună voie, începu și el să miune și să se alinte, cu coada înbîrligată, printre picioarele lui Bata.

— Ce, ăsta ți-e motanul? — se miră comandantul. Parcă spuneai că-i galben!

— Păi, știți... copilu-i încă mic, nu știe. La negru spune galben și la galben spune albastru — dădu lămuriri bunică-su.

— Vezi, așa — spuse comandantul — cînd mai pleci altă dată de-acasă să faci bine să îți mîine strada și numărul casei și să nu mai încerci pe milițianul de la circulație! Uite ce harababură și cîtă alergătură pentru tine!

— Așa-i, are dreptate comandantul! — bombăniră din bărbi moșnegii, zornăiră tinichigii și miorlăiră motanii — apoi plecară cu toții în drumul lor.

Așa a ieșit micul Bata din încercătură datorită miliției și de-n-ur fi fost așa — cine știe! — ar mai umbla și azi rătăcind, căutîndu-și casa. Și unde mai puneți că l-ar fi putut fura cineva și împoțeli!

Traducerea din limba sîrbă
C. DUMITRIU

E de mirare ce boboabe poate să-ți facă un ținc care nu-și știe nici măcar numele, nu știe strada, numărul casei unde locuiește și — colac peste pupăză — mai și vagabondează pe străzi, departe de casă, suflînd mereu într-o trompetă! Uite așa, într-o bună zi, o poamnă de alintătură cu vreo șapte nume — Bata, Tuți, Muți, Inimioară, Pușorul mamei, Tanchistul mamei și mai nu știu cum — o luă razna pe străzile orașului suflînd în trompeta lui de tinichea, de l se bulbuceau ochii cît cepele. La o dată — circulația-n toi! Un milițian mare cît toate zilele dă mereu la semnale, îndrumînd camioane, automobile, biciclete și tot felul de vehicule cu elaxoane și trompete, înșiruite într-un lanț nesfîrșit. Clăsonezi o dată, îți dă drumul înainte, fluieră de două ori — te lasă la dreapta trompetezi de trei ori — te îndrumă spre stînga. Drăcie adevărată!

Tamnisam — hai și țincul să treacă strada pe lîngă agent. Zis și făcut. Coboară în mijlocul străzii și suflă o dată în trompeta lui lili-putană.

— Drept înainte! — îi arată cu un baston scurt tovarășul de la circulație.

Așa a pornit întreg prăpădul. În loc s-o ia, ca oamenii, înainte, prichindelul o luă razna la stînga și după aceea mai trase două suflături în trompeta. Pe dată, bastonul circulației dădu comanda: „liber spre dreapta”. Totul fu zadarnic. Țincul se întoarse deacum în sens opus.

Se produse o întreagă învîlmă-seală. Toate automobilele stopară.

